

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Loven om et kirkeligt Udvalg af 15. Maj 1903 nævnedes ikke direkte Præsternes Lønningsforhold blandt de Opgaver, som Udvalget skulde afgive Betænkning over. Allerede den Omstændighed, at Loven blandt disse Opgaver nævnedes Ordningen af Præstevalget, hvormed Lønningsordningen altid tidligere er sat i Forbindelse, gjorde imidlertid, at det faldt naturligt, at Ministeriet i den Skrivelse af 19. Maj 1904, hvori det overfor Udvalgets Formand udtaler sig udførlig om Udvalgets forestaaende Arbejde (Forhandlingerne i det kirkelige Udvalg 1. og 2. Samling Sp. 1 ff.), ogsaa nævner Præstelønningsspørgsmaalet som et af de Spørgsmaal, Udvalget maatte antages at komme til at beskæftige sig med. Ministeriet tager dog i denne Skrivelse ustrykkelig Afstand fra, at Udvalget skulde anse det som sin Opgave at udarbejde en egentlig Præstelønningslov, hvorimod det henstiller, at det tages under Overvejelse, om man ikke burde gaa til en ny almindelig Omregulering af Præsteembederne, ligesom det nævner forskellige, Præsteembedernes økonomiske Forhold vedrørende Spørgsmaal, som det kunde ønske, at Udvalget tog op til Drøftelse, navnlig Spørgsmaalene om Afløsning af Højtidsoffer og Accidenser, om Præsteembedernes Jordtiliggende og Bygningsvæsen samt om Naa-densaaret m. v. Ud fra de af Ministeriet saaledes angivne Synspunkter optog det kirkelige Udvalg de Præsternes Lønning vedrørende Spørgsmaal til Undersøgelse og Forhandling, og paa Grundlag af indhentede statistiske Oplysninger om den danske Præstestands økonomiske Forhold og Pensionsforhold (Kirkl. Udv. Forh. 4. Saml. Bil. 6 og 7) udarbejdede Udvalget en Række Bestemmelser vedrørende Præsternes Lønning og Pensionering samt Naa-densaarets Afskaffelse (Kirkl. Udv. Forh. 7. Saml. Bil. 10), som det tænkte sig som Grundlaget for en Omregulering af Præsteembederne, der ikke krævede noget yderligere Tilskud fra Statskassen end de Midler, som allerede en Gang ere henlagte til Folkekirkens Understøttelse, men hvormed forskellige af de Ulemper, som nu hæfte ved Præsternes Lønningsmaade, og som virke uheldig for Præsternes Økonomi, vilde fjernes eller dog formindskes.

At det af det kirkelige Udvalg saaledes antagne Udgangspunkt — at en Omordning af de præstelige Lønningsforhold skal kunne bære sig selv — er det ikke blot for Statskassen, men ogsaa for Kirken selv ønskeligste, og at det derfor saa vidt muligt bør følges, staar for Ministeriet som utvivlsomt, og efterat Ministeriet i Løbet af det sidste Aar har foranlediget de af Udvalget opstillede statistiske Beregninger yderligere undersøgte og prøvede, er det kommet til den Overbevisning, at det ogsaa kan følges, og det har derfor ment at burde fremsætte nærværende Forslag som et Skridt i den af det kirkelige Udvalg angivne Retning. Da Forslaget har Forsøgets Karakter, har man dog ment at burde sætte en kortere Aarrække, ved Udløbet af hvilken Loven skal underkastes Revision, jfr. § 6, og da den nærmere Udførelse af Lovens enkelte Bestemmelser paa saa mange Punkter, ogsaa hvad det rent økonomiske angaar, ere overladede til Administrationen, har man tillige foreslaaet at give Rigsdagen særligt Indseende hermed gennem Statsrevisionen, jfr. § 5, 2. Stykke.

Om Lovforslagets enkelte Paragrafer skal iøvrigt bemærkes følgende:

ad § 1.

Hovedformaalet med nærværende Lovforslag er det, at gøre gennemgribende Skridt til en Regulering af Præsteembederne, hvorved der tilsikres de enkelte Embeder en passende Begyndelseslønning efter deres Størrelse og Beskaffenhed og de enkelte Beneficiarer en passende Oprykning i Lønning efter deres Tjenestealder.

Der har ogsaa tidligere administrativt været gjort Skridt til en Regulering af Præsteembederne ved at paalægge de største Embeder Afgifter til Stiftsmidlerne, saaledes at det derved indkomne kom de mindste Embeder til gode, og denne Fremgangsmaade er sanktioneret af Lovgivningsmagten ved en Anmærkning, der første Gang optoges paa Finansloven for 1878—79 (under § 21 II 4), og som er gaaet igen paa alle senere Finanslove — i de senere Aar i en noget ændret Skikkelse, saaledes at Afdragene foruden som Tilskud til de mindste Em-